

HÉTVÉGE A IV. KERÜLETBEN

Allandóan növekedik a fizikai és szellemi dolgozók súlya

Szombat délelőtt fél 10 óra. A hét vége érezteti hatását az Újvárosházán. A széles folyosók kongnak az ürességtől. A bejáratnál színes képekben tárul elénk a parkosított Dunapart és az átrendezett Kálvin-tér. Az öt éves terv keretében a színes képekből valóság lesz.

»Szüntessük meg az ügyfelek örökös küldözgetését, amit magunk is el tudunk végezni, azzal ne küldjük másik kartárhoz!« — hívja fel olvasóit a fali újság cikkírója. Ugyan ő elpanaszolja: »a III. emelet folyosóján a főlépcsőháznál, nappal is ég a villany«. Megvígasztaljuk, a délelőtti napsütésben nemcsak a III. emeleten, hanem a fali újság felett is ég.

Az előjáró ajtajánál a képeslevelezőlapokat áruló hadirokkant ismerősünkkel találkozunk, aki végig látogatja az összes előjáróságainkat. Egyikünknek sincs szerencséje. Zalai Zoltán előjáró értekezleten van. Titkárnője egyedül dolgozik a hatalmas termekben. A néphivatalba akarunk bemenni. »Földszint 7. sz. alatt vagyok« — olvassuk a kiszögeezett cédulát.

Végre ismerős hangoktól zeng az I. emeleti folyosó. Örömmel ismerem fel régi munkatársamat Lőrincz Árpádnét. Kalauzolója mellett

az élelmiszer bírósághoz jutunk be.

Dr. Muzsai Zsombor büntetőbíró felvilágosítása szerint a bíróság illetékessége kiterjed Budapest mind a tizennégy kerületére. Élelmiszerhamisítási és hamisított élelmiszerek forgalombahozatalával kapcsolatos ügyek tartoznak a bíróság hatáskörébe.

A kihágási esetek az életszínvonal emelkedésével párhuzamosan csökkenőben vannak. Míg 1947-ben 17.200 kihágási ügyet tárgyaltak le, addig ez a szám 1948-ban lecsökkent 14.500-ra és ez évben az eddig iktatott ügyek száma 4100.

A kihágási ügyek 50%-át a tej és tejtermékek hamisítása képezi.

Rangsorban utánuk következnek a feketén árusított hús, fűszer és fűszerpótlókkal kapcsolatos hamisítási ügyek. A notórius tejhamisítók Alsónémedről, Alsótabasról kerülnek ki, de, a vezetés Csomod községet illeti. Élelmes falusiak összevásárolják a tejet, felhígítják vízzel és úgy hozzák forgalomba Budapestre.

A kiszabott büntetés átlag 100—500 forintig terjed és visszaesés esetén elzárással büntetik a dolgozók lelketlen vámszedőit. A hentesek leleményesek. Sokszor a hatósági közegnek létrán kell felmászni a hatalmas jégszekrény tetejére, vagy tüzetesen felkutatni az üzlet legeldugottabb részeit is, amíg a különböző rejtekhelyekről előkerül a »fekete-hús«.

A magánkézben levő üzletekben és a piaci árusoknál gyakori a kihágási eset, — állapítja meg dr. Bajcsi Dénes büntetőbíró.

— Mi elsősorban a dolgozók egészségét védjük, ezért szükségesnek tartom a köztulajdonban levő üzletek és vállalatok szigorú ellenőrzését is, mert itt

is előfordulhat gondatlanság és könnyelműség az élelmiszerek kezelésében.

Az átszervezéssel kapcsolatban bedobom a kérdést, az élelmiszer kihágási ügyek központi intézését, vagy pedig decentralizálását tartják kívánatosnak? Válasz; egyhangú.

A jelenlegi rendszer fenntartását és Nagy-Budapest területére való kiterjesztését kívánják.

Az egyöntetű jogszolgáltatás, a prioritás szükségessége, az eredményesség kérdése a főbb érvek, amelyek nem nagyon győzik meg a cikkírókat. Kíváncsiak vagyunk mi a véleménye a kérdérről a kerületi büntetőbíróknak.

Következő útunk az anyakönyvvezetőhöz vezet.

Stein Ferenc magántisztviselő és Mégyeri Erzsébet tanítónő kipirult arcával, mint boldog új házasság hagyják el a hivatalt. Komorovszky István anyakönyvvezető fogad. Már 38 éve szolgálja a fővárost és ebből 30 évet a IV. kerületi előjáróságon töltött el. Szép idő ez a közel négy évtizedek közszolgálatban.

Megkérdezzük Komorovszkyt, milyen változást észlelt a 30 év alatt az előjáróságon. Semmi különösét, az előjárók jönnek és mennek. Hihetetlenül hangzik ez a válasz, de nem csodálkozunk. Elzárva az ételtől, két hatalmas festmény előtt ülve évtizedeken keresztül mosolygós párokat adott össze.

A két kép témája: A nemzet megkoronázza Erzsébetet és Erzsébet javítja Szent István palástját.

Kevesen tudják, hogy

a IV. kerületben anyakönyvezik a magyar állampolgároknak külföldön történő születését,

házasságát és halálosát. A hősi halottak anyakönyvezése is a IV. kerület hatáskörébe tartozik.

Búcsúzásunk alkalmával Répa József altiszt leigazoltat. Éberségét megdicsérik.

Az éberség hasonló jelével találkoztam a segédhivatalban és a lakáshivatalban is. Mint holtsezében a kereskedők, úgy ültek a segédhivatalban a tisztviselők. Egyetlen fél sem volt a hivatalban.

Stancsik Gyula segédhivatali igazgatótól értesülünk, a IV. kerületben kísérletek folynak a segédhivatali munka komoly racionalizálására. Erről később talán még többet fogunk hallani.

Forgalmas életet találunk a földszint 7. szám alatti lakáshivatalban.

Itt van Rácz Jenőné a néphivatal vezetője. Találékony és praktikus asszony. A néphivatalt nagyrészt lakáshivatali panaszokkal ostromolják és így ő sok szaladgálás és telefonálás elkerülése helyett — látogatásunk pillanatában is — ott ül a lakáshivatalban. Polyák Gyula vezetővel együtt oldják meg a hajléktalanok elhelyezésének

nehéz problémáját. Mária Valéria-utca 1. szám, Kecskeméti-utca 10—12. szám romosház lakóit kell sürgősen elhelyezni. A közeli napokban a Szervita-tér 8. sz. házból, életveszély miatt, két családot lakoltattak ki. Elhelyezésük 24 óra alatt sikerült. Polyák és Ráczné bravúros nyomozással derített fel a Magyar-utca 27. számú házban »Tejroda« címén elvont két igénybevehető lakrészt. A lakásba többek között be volt jelentve a bérlő anyja, aki penziótulajdonos. Arra a kérdésre, hogy miért nem lakik a penzióban, bölcs nyugalommal felelt — »az nagyon drága«.

A belváros a későnkelők kerülete.

A hivatalban csak 11 óra után indul meg az élet.

A grófok és a régi nagytőkések vagyunk roncsaiból élnek. Hivatalos ügyeket jórészt az ügyvédekre bízzák. A lakáshivatal vezetője két hónapja jött el a XIII. kerületből. A különbséget a két kerület között abban látja, hogy amíg a XIII. kerületben a lakosság személyesen keresi fel ügyével a hivatalt, addig itt ügyvédek képviselték, főleg a multban, a jelek érdekeit.

A lakáshivatalban eredményes munka folyik. Ezt megerősíti a helyszínen Lendvay Lászlóné. A Váci-utca 63. sz. I. emelet 5. számú lakásban 120 forintért albérletbe adtak egy szobát, ő ezt kiigényelte és most 25 forintot fizet havonta. Mind több és több fizikai és szellemi dolgozó jut hajlékhoz a belvárosban. Valóságos lassú honfoglalás történik itt fokozatosan a felszabadulás óta.

A déli órákban beszélgettünk Zalai Zoltánnal a kerület előjárójával. A fennálló nehézségek ellenére tele van munkakedvvel.

A IV. kerület a legkisebb a pesti oldalon. Mindössze 25.000 lakosa van. Megállapítása szerint a lakosság szociális összetétele nem olyan rossz, mint azt sokan gondolják. Az iparigazgatóságok megszervezésével, az állami áruházak felállításával egyidejűleg sok építőt kapott a kerület. A Lakásépítő Községi Vállalat nagylétszámú munkásságot is foglalkoztat. Általánosságban megállapítható, hogy

a tőkés osztály már a belvárosban is eltűnőben van s a fizikai és szellemi dolgozók súlya növekszik.

A Fehér György-út és Bástya-utca sarkán társadalmi összefogással a közeljövőben játszóteret kívánnak létrehozni.

Zalai Zoltán a belső kerület előjárója helyesnek tartja Nagy-Budapest megvalósítását. A mult bűneiként itt maradt nivókülönbséget a belváros, a peremváros és a községek között helytelen lenne fenntartani — mondja. Az előjáróság átszervezésének kérdését a munkaközösségi értekezleten ismertette a munkatársaival. Az előjáróság dolgozói örömmel várják a kerület hatáskörének kibővítését, mert ettől közvetlen, gyorsabb és jobb ügyintézés remélnék.

(Simon)

